

FYRA VÄGAR TILL INNOVATION

FROM INNOVATION TO BATTLEFIELD DEMONSTRATION WEEK

Under 2026 ska en ny typ av test- och demonstrationsvecka genomföras av FMV Test och evaluering tillsammans med Försvarmakten, FOI och FHS. Aktiviteten är tänkt att vara ärligen återkommande för samtliga militära domäner.

Inför respektive vecka ska operativa och/eller taktiska militära problem presenteras för företag inom och utanför försvarsektorn. Under själva veckan ska sedan företagen erbjudas möjlighet att testa sina produkter mot problemet på någon av FMV:s provplatser. Veckan ska avslutas med att företagen demonstrerar produkterna för slutanvändare, experter och seniora representanter från allierade och partnerländer. Därefter ska en upphandlingsprocess kunna ta vid.

FÖRSVARSMAKTENS UTVECKLINGS-HUB OCH MU-PROGRAMMET

Försvarmaktens utvecklings-HUB är ett nytt snabbspår för att fånga upp behov och gå från idé till militär förmåga via forcerad utveckling och förenklade processer. En god idé pitchas och coachas genom en agil utvecklingsprocess i tät samverkan med behovsägare och utvecklare till omsättning i verksamheten.

Försvarmaktens utvecklings-HUB är ett av verktygen inom programmet för objektsoberoende materielutveckling och demonstratorer (MU-programmet). I MU-programmet omhändertas bland annat kunskap som byggts upp inom forskning och teknikutveckling (FoT), eller annan ny teknik. Denna provas/testas och demonstreras inom programmet tillsammans med förband, skolor och andra behovsägare i syfte att lyfta fram nya förmågor och uppnå bättre kravställning för kommande materielsystem.

MIP – MILITÄRT INNOVATIONSPROGRAM

MIP är ett innovationsprogram som fokuserar på att identifiera och utveckla innovativ civil teknik för användning inom Försvarmakten. Programmet använder metoder som TechDays och teknikutmaningar för att hitta och värdera teknologi som kan höja teknikens mognad för militära tillämpningar. TechDays innebär att företag presenterar tekniska idéer, varav några kan leda till fortsatt utveckling. Teknikutmaningar tar sig an specifika problem, där en lösning väljs ut för ytterligare arbete. Programmet finansierar inte produktutveckling utan fokuserar på analyser, tester och demonstrationer.

CMIP – CIVIL-MILITÄR INNOVATION

Det civil-militära innovationsprogrammet (CMIP) är ett initiativ som syftar till att skapa samarbete mellan civil och militär sektor för att utveckla innovativa tekniska lösningar för Försvarmakten.

Vinnova, Sveriges innovationsmyndighet, spelar en central roll i CMIP genom att stödja projekt som främjar detta samarbete, vilket inkluderar att identifiera lovande civila teknologier och hjälpa till att anpassa dem för militära behov.

GUIDE TILL REGELVERKEN

TÄNK PÅ DETTA OM DU VILL NÄRMA DIG FÖRSVARETS UTVECKLINGSLANDSKAP



Forskningen inom området produkter med dubbla användningsområden (dual-use), alltså teknik som kan ha både civil och militär användning, är ett hett ämne. Utvecklingen av spetsteknologi sker både inom akademien och i forskningsintensiva företag som start-ups, deeptech-företag och inkubatorer.

Denna typ av teknik kan ha militära tillämpningar och riskerar att missbrukas om den hamnar i fel händer. Utvecklingen av sådan

avancerad teknik sker ofta i gränslandet mellan civil och militär forskning, vilket ökar behovet av noggrann kontroll och säkerhetsåtgärder för att skydda kritisk kunskap och teknik. ISP:s uppdrag är att minska risker och bidra till ökad säkerhet i Sverige, bland annat genom att se till att regelverken efterlevs inom både akademi och privata företag.

Mer information hittar du på: www.isp.se/forskningssakerhet/

* Krigsmateriel är produkter som är utformade eller modifierade för militär användning. Det kan till exempel vara vapen, ammunition, sensorer och radarer, elektronisk stör- och motmedelsutrustning, fordon, beväpnade drönare, militär programvara med mera. Hit hör också teknik som syftar till krigsmateriel.

** Produkter med dubbla användningsområden (PDA) har en civil användning men kan också användas för militära ändamål eller för framställning av massförstörelsevapen och dess bärare. Till PDA räknas även teknik, exempelvis konstruktionsritningar, programvara och tjänster. Andra exempel på PDA är bland annat olika slags material, kemikalier, verktygsmaskiner, värmeväxlare, ventiler och pumpar, men också civila drönare och skyddsutrustning.

ISP Inspektionen för strategiska produkter

FÖRSVARETS UTVECKLINGSLANDSKAP



FÖRSVARSMAKTEN

FMV

TIPS! – NATIONELLT ...



Jobbar du i Försvarmakten och vill bidra till utveckling? Sök kontakt med utvecklingsfunktionerna på avdelningar, förband, skolor och centra.

Har du en teknik, idé eller ett förslag på lösning till ett militärt problem? Håll utkik efter evenemang, seminarier och mötesplatser för utveckling inom ditt område. På Försvarmaktens och FMV:s hemsidor och sociala medier läggs det ut information.

- Branschorganisationer ordnar evenemang, se till exempel: sme-d.se och soff.se
- Håll utkik efter FMV TechDay inom Militärt innovationsprogram (MIP). www.fmv.se/om-fmv/for-leverantorer-och-kunder/techday
- Utlysningar inom det civil-militära innovationsprogrammet (CMIP) och nationella flygtekniska forskningsprogrammet (NFFP) annonseras på: www.vinnova.se och innovair.org
- Läs mer om FMV Test & Evaluering. testandevaluation.fmv.se
- Läs om upphandlingar på till exempel: www.fmv.se/upphandling/ och www.forsvarsmakten.se/sv/om-forsvarsmakten/upphandlingar/ och www.kommersannons.se
- Lär dig mer om FHS utbildning och forskning. www.fhs.se
- På FOI:s hemsida kan du söka efter rapporter – finns det information om din fråga? www.foi.se/rapporter
- Är din organisation intresserad av att bidra till ett starkare totalförsvär? Då är Defense Hub Sweden plattformen för er. Defense Hub Sweden är en nationell plattform för strategisk samverkan mellan civila och militära innovationsaktörer. www.defensehubsweden.se

... OCH INTERNATIONELLT



Lär dig mer om möjligheterna att delta i internationella utvecklingssamarbeten.

NATO

• Nato Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic (Diana) är Natos policyverktyg för försvarsinnovation och utveckling av ett transatlantiskt försvarsekosystem. Diana finansierar sk. dual-use infrastrukturer, som testbäddar och inkubatorer, inom Nato. Diana:s utlysningar fokuserar på utmaningar, challenges, som återfinns i både civil och militär sektor – till exempel cybersäkerhet. Försvarmakten och Vinnova har till regeringen framlagt ett förslag att en accelerator (Lead) och fyra testcenter (MAX IV, Marine Technology Center of Sweden, Rise, SSC/LTU/IRF) skulle kunna ansluta sig till Diana. www.diana.nato.int

• Nato Science and Technology Organization (STO) www.nato.int/cps/en/natohq/topics_88745.htm Genererar och delar vetenskaplig och teknisk kunskap, utveckling och innovation till stöd för Nato.

• Nato Allied Command Transformation (ACT) www.act.nato.int En strategisk ledning inom Nato för utveckling av militära strukturer, förmågor och doktriner. ACT främjar samverkan med akademi och industri. Leder Natos digitala transformation för att möjliggöra multimediansoperationer (MDO). Har ett Innovationsnätverk och Centers of Excellence (CoE) för specialiserad träning, utbildning och kunskapsutveckling.

• Tenders Electronic Daily (TED), EU:s officiella annonseringsportal. <https://ted.europa.eu/en/>

SVENSKA HUVUDAKTÖRER

Dessa aktörer samverkar för att stärka Sveriges totalförsvär och säkerhet genom att kombinera sina kompetenser och resurser. Försvarmakten och Försvarets materielverk fokuserar på operativ förmåga och materialutveckling, men forskning, teknikutveckling, innovation och industriell utveckling är centrala insatser för att förbättra och modernisera förmågan.

FÖRSVARSMAKTEN

Den yttersta uppgiften för Försvarmakten (FM) är att bevara landets frihet och skydda vår rätt att själva välja hur vi vill leva. Försvarmakten behöver utvecklas och upprätthålla rätt förmåga, hela tiden. Inom förband, försvarsgrenar, stridskrafter, avdelningar, skolor och centra finns utvecklingsfunktioner för att hantera forskning, utveckling och innovation tillsammans med nationella, internationella, militära och civila partners. www.forsvarsmakten.se

FMV

Försvarets materielverk upphandlar, utvecklar och levererar teknik, tjänster och materiel till Försvarmakten. FMV har teknisk kompetens om system och tjänster och ett helhetsperspektiv över utrustningens livslängd. FMV omvandlar krav på funktion till krav på tekniska system och ser till att tekniska lösningar fungerar tillsammans. FMV är indelat i verksamhetsområden: Armémateriel, Flyg- och rymdmateriel, Marinmateriel, Ledningssystemmateriel, Logistik, Test & evaluering (T&E) samt Marknad och inköp. www.fmv.se

FOI

FOI är en statlig myndighet som bedriver världsledande forskning inom försvar och säkerhet till stöd för Sveriges militära och civila försvar. Med fokus på att förstå, förklara och förändra, tar FOI fram ny kunskap och expertstöd. Forskningen får sin tillämpning inom försvarsmyndigheter och civila aktörer, och spelar en avgörande roll i att bygga en relevant och effektiv försvarsförmåga. www.foi.se

Försvarshögskolan

FHS bedriver försvarsforskning och utbildar för försvarssektorn. FHS har institutionerna för försvarssystem, krigsvetenskap, operativ juridik och folkrätt, ledarskap och ledning samt militärhistoria. Inom FHS finns även Centrum för totalförsvär och samhällets säkerhet, Campus totalförsvär och Programledning för officersprogrammen. www.fhs.se

ISP

Inspektionen för strategiska produkter (ISP) ansvarar bland annat för exportkontroll och tillsyn av krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden (PDA) samt granskning av utländska direktinvesteringar. www.isp.se

VINNOVA

Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet. Försvarmakten och Vinnova har ett gemensamt regeringsuppdrag att bedriva det civil-militära innovationsprogrammet (CMIP). www.vinnova.se

MSB

MSB utvecklar det civila försvaret och bygger kunskap för att Sverige ska kunna hantera olyckor, kriser och ytterst krig. MSB byter namn till Myndigheten för civilt försvar den 1 januari 2026. www.msb.se

SOFF

SOFF är en branschorganisation för företag inom säkerhets- och försvarsområdet som stödjer branschens arbete och främjar samarbete. www soff.se

SME-D

Branschorganisationen för små och medelstora företag (SME) inom svensk försvarssektor. www.sme-d.se

RISE

Rise är Sveriges forskningsinstitut och innovationspartner som bidrar till ett konkurrenskraftigt näringsliv och ett hållbart samhälle. Rise bedriver bland annat forskning och driver test- och demonstrationsanläggningar. www.ri.se/v

FÖRSVARETS UTVECKLINGSLANDSKAP

Försvarmakten är en komplex och vittomfattande organisation med ett utvecklingslandskap bestående av ett stort antal testcenter, utvecklingsenheter och skolor. Centren har den högsta kompetensen inom ett område, enheterna bidrar med stöd- och specialistfunktioner, och skolorna utbildar. Inte alla centra, skolor, enheter och organisatoriska delar som bidrar till utveckling är uttridade. Nedan visas endast ett urval av enheter som bedömts särskilt viktiga. Ekosystemet är under utveckling och förändras kontinuerligt varför kartan inte gör anspråk på att vara komplett.

-  FM – Försvarmakten
-  FMV – Försvarets materielverk testanläggningar
-  FOI – Totalförsvarets forskningsinstitut
-  Övriga aktörer



INTERNATIONELLA

INNOVATIONSSAMARBETEN

Dessa aktörer arbetar för att stärka det europeiska försvarssamarbetet genom att samordna strategier och utveckla gemensamma teknologier. De hjälper medlemsländer att förbättra interoperabilitet, effektivisera resurser och möta gemensamma säkerhetshot på ett mer enhetligt och samordnat sätt.

NORDEFECO

Det nordiska försvarssamarbetet (NORDEFECO) ska stärka Sveriges, Danmarks, Finlands, Islands och Norges försvarsförmågor. www.nordefco.org

PESCO – Permanent Structured Cooperation

Ramverk för försvarssamarbete inom EU för att planera för, investera i, samt utveckla och använda försvarskapacitet. www.pesco.europa.eu

EDA – European Defence Agency

Stödjer utvecklingen av medlemslänternas försvarsförmåga genom samarbete, forskning och innovation. www.eda.europa.eu

EDF – European Defence Fund

EU-kommissionens verktyg för försvarsforskning och -utveckling. Ska främja konkurrenskraftig europeisk teknik och en industriell kunskapsbas inom försvarsområdet, samt minska EU:s omvärldsberoende. www.fmv.se/internationellt/europeiska-forsvarsfonden

EUDIS – EU Defence Innovation Scheme

EU-kommissionens policyverktyg för att stimulera försvarsinnovation. Ska bland annat förbättra tillgången till EDF för startups och små och medelstora företag. www.fmv.se/internationellt/europeiska-forsvarsfonden/hitta-partners/

HEDI – Hub for EU Defence Innovation

Ett verktyg inom EDA i enlighet med EU:s säkerhets- och försvarsprioriteringar. Ska främja innovativa lösningar på militära problem och utgöra en plattform för samordning. eda.europa.eu/what-we-do/research-technology/hedi

